

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
پژوهشکده امام خمینی و انقلاب اسلامی
وابسته به مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س)

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته اندیشه سیاسی در اسلام

عنوان:

آسیب شناسی حکومت در اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر محمد حسین جمشیدی

استاد مشاور:

جناب آقای دکتر یحیی فوزی

پژوهشگر:

علی پژمان

ماه / سال تحصیلی: آبان ۸۸

کلیه حقوق مادی و معنوی این پایان نامه متعلق به پژوهشکده می باشد.

چاپ پایان نامه و استخراج مقاله از پایان نامه باید به نام پژوهشکده، با تأیید استاد راهنما و با مجوز معاونت پژوهشی باشد.

بسم الله الرحمن الرحيم

تقدیم به:

روح بلند خمینی کبیر

برای دَمِ مسیحایی

و

رهبریش بسوی

استقلال، آزادی و جمهوری اسلامی

شماره: ۵۲, ۹, ۵۳۵۳۵

تاریخ: ۱۳۸۹/۱۱/۲۱

پیوست:

پژوهشکده امام خمینی (س) و انقلاب اسلامی

وابسته به مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی

باسمه تعالی

صور تجلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

با حمد و سپاس به درگاه خداوند متعال و با استعانت از حضرت ولیعصر (عج) و با درود و سلام به روان پاک حضرت امام خمینی (س) جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

آقای علی پژمان دانشجوی رشته اندیشه سیاسی در اسلام

تحت عنوان: «آسیب شناسی حکومت در اندیشه سیاسی امام خمینی (س)»

در تاریخ ۸۸/۸/۳۰ با حضور هیأت داوران در پژوهشکده امام خمینی (س) برگزار گردید و به موجب آیین نامه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد، ارزشیابی هیأت داوران به شرح زیر تعیین گردید:

☐ قبول با درجه عالی امتیاز: ۱۹
☐ قبول مشروط با درجه: (با اصلاح) امتیاز: مرجع تأیید نهایی: ☐ مردود ☐ دفاع مجدد

شرح اصلاحات مورد نیاز:

-۱

-۲

توضیح: بنا به مصوبه کمیسیون تخصصی آموزش و پژوهش پژوهشکده امتیاز پایان نامه ها به شرح زیر مشخص میگردد:

۱۲ به بالا

الف) قابل قبول از

۱۴-۱۵/۹۹

۳- قبول با درجه خوب

۱۸-۲۰

۱- قبول با درجه عالی

۱۲-۱۳/۹۹

۴- قابل قبول

۱۶-۱۷/۹۹

۲- قبول با درجه خیلی خوب

کمتر از ۱۲

ب) مردود

اعضای هیأت داوران	نام و نام خانوادگی	رتبه علمی	امضاء
۱- استاد راهنما:	جناب آقای دکتر محمد حسین جمشیدی	استاد	
۲- استاد مشاور:	جناب آقای دکتر یحیی فوزی	دانشیار	
۳- استاد ناظر:	جناب آقای دکتر منصور انصاری	استادیار	
۴- استاد ناظر:	جناب آقای دکتر علی اکبر علیخانی	استادیار	

امضاء
مدیریت تحصیلات تکمیلی

امضاء
نماینده تحصیلات تکمیلی

امضاء
مدیر گروه

تهران: خیابان فردوسی شمالی، ابتدای خیابان شهید تقوی (کوشک) پلاک ۶۲، تلفن ۴-۶۶۷۴۴۰۹۰ و ۷-۶۶۷۴۳۰۴۳ نماینده: ۶۶۷۴۲۸۲۵ کد پستی: ۱۱۴۵۶۸۹۳۳۸

پست الکترونیک: info@ri-khomeini.com

وب سایت اینترنتی: www.ri-khomeini.com

من لم يشكر المخلوق لم يشكر الخالق

با سپاس از پدر و مادر عزیزم که عمرشان را صرف پرورشم نمودند و همسرم برای حمایت های بی دریغ و صادقانه اش که سختی های کار پژوهشی را سهل می نمود.

به رسم قدردانی، استاد راهنمای خود، جناب آقای دکتر محمد حسین جمشیدی را که از او بسیار آموختم، می ستایم و برای زحمات فراوان و تحمل مزاحمت های گاه و بی گاهم، که از حد متعارف خارج بود، از خدای منان برایش در هر دو جهان، نیک می خواهم.

و تشکر می نمایم از استاد مشاور خود، جناب آقای دکتریحیی فوزی که توصیه ها و تذکرات آمیخته با محبت و شفقتش، مرا چراغ راهی بود برای یافتن.

ارج می نهیم تلاشهای خالصانه دیگر اساتید فرهیخته و گرانقدرم را، جناب آقای دکتر انصاری، جناب آقای دکتر قیصری و جناب آقای دکتر موسوی، که وجه همتشان دانش و کرامت دانشجوست.

و همچنین تشکر ویژه دارم از پرسنل محترم پژوهشکده امام خمینی(ره) و انقلاب اسلامی و تمامی کسانی که در انجام این کار پژوهشی مرا یار دادند.

چکیده
پژوهشکده امام خمینی (س) و انقلاب اسلامی

مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد
رشته تحصیلی: اندیشه سیاسی در اسلام
عنوان پایان نامه: آسیب شناسی حکومت در اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)
نام و نام خانوادگی دانشجو: علی پژمان
استاد راهنما: جناب آقای دکتر محمد حسین جمشیدی
استاد مشاور: جناب آقای دکتر یحیی فوزی
تاریخ شروع پایان نامه: مرداد ۸۵
تاریخ اتمام پایان نامه: آبان ۸۸
<p>چکیده: مسئله مورد توجه در این تحقیق، آسیب شناسی حکومت و بطور خاص، حکومت دینی از منظر حضرت امام خمینی (ره) می باشد که در آن دو هدف، نظری یعنی شناخت حکومت و آسیب های آن و عملی به معنای تلاش برای شناخت خطرات و آفت های حکومت اسلامی و هشدار و جلوگیری از این آسیبها از منظر امام (ره) مورد توجه بوده است. در این بین سؤال اصلی اینست که دیدگاه امام خمینی (ره) بعنوان صاحب نظر و مؤسس نظام حکومتی خاصی بنام جمهوری اسلامی در مورد آسیبها و تهدیدات حکومت - به مفهوم عام - چیست؟ لذا با این فرض که در اندیشه امام (ره) حکومت پدیده ای است که با اختیار و اراده انسانها سر و کار دارد و آسیبها و خطرات زیادی آن را تهدید می کند به بحث آسیب شناسی حکومت از منظر ایشان پرداخته ایم. برای این منظور، با توجه به تنوع داده ها و نبود دسته بندی خاص، روش منطق بازسازی آبراهام کاپلان را به کار بسته ایم که در آن ابتدا ساختار منطقی مورد نظر برای بررسی و تبیین یک پدیده در نظر گرفته شده و سپس داده ها بر اساس شیوه ای مشخص، در درون آن ساختار جای می گیرند. بدین طریق به روشی که طی آن آسیب های حکومت از دیدگاه امام (ره) به سه بخش معنایی، ساختاری (سیاسی) و کارکردی تقسیم می نماید اقدام نموده ایم.</p> <p>با بررسی صورت گرفته چنین نتیجه گرفته ایم که امام (ره) ضمن ارائه نوعی از حکومت به نام جمهوری اسلامی بعنوان بهترین شکل حکومت که مبتنی بر قوانین الهی، همراه با خواست، اراده و انتخاب مردم می باشد، در تمام زمینه ها و حوزه های مختلف دینی، فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و نظامی راجع به بروز آسیبها در این حکومت، تذکرات و پیش بینی هایی داشته اند. آفاتی که می توانند حرکت حکومت را به سمت اهداف خود گُند نمایند یا آن را از مسیر منحرف نموده، به زوال برده و در نهایت به ورطه سقوط بکشانند. در تقسیم بندی آسیبها، نوع معنایی، متزلزل کننده اعتماد عمومی و تضعیف کننده باورهای مردمی می باشند. بنابراین پایه های معرفتی و ایمانی و مردمی نظام، به ویژه اعتماد عمومی را متزلزل می سازند و از این نظر دارای اهمیت بیشتری می باشند چرا که به نوعی مردم را که پشتوانه اصلی حکومت هستند از آن جدا ساخته و باعث بی ثباتی و زوال حکومت می گردد. نوع دیگر آسیبها، ساختاری (سیاسی) است. این نوع آسیبها خود به دو قسمت آسیبهای ساختار حقوقی و ساختار حقیقی تقسیم می شوند. در میان آسیبهای ساختار حقوقی مهمترین آنها نا کارآمدی ساختار سیاسی بوده که زوال مشروعیت را در پی دارد و از آسیبهای بسیار مهلک است. آسیبهای کارکردی نیز مانند ارائه چهره وارونه از اسلام، وابستگی فرهنگی، فاصله ی طبقاتی و بی نظمی در قوای مسلح در چهار حوزه دینی، فرهنگی، اقتصادی و نظامی بررسی شده اند. این آسیبها موجب بدبینی افکار عمومی شده و ذهنیتی خطرناک مبنی بر ناتوانی اسلام در اداره کشور و دخالت در امور سیاسی را ایجاد می کنند.</p> <p>کلیدواژه ها: حکومت، آسیب، آسیب شناسی، آسیب شناسی حکومت، جمهوری اسلامی، اندیشه سیاسی، امام خمینی</p>

Abstract

Imam Khomeini and Islamic Revolution Researching Center

Academic Degree: M.A.
Major: Political Thought in Islam
Thesis Title: Government Pathology in Imam Khomeini's Political Thought
Student's Name and Surname: Ali Pejman
Supervisor: Mr. Mohammad Hossein Jamshidi, Ph.D
Advisor: Mr. Yahya Fozzi, Ph.D
Star date of the Thesis: July ۲۰۰۶
Finished date of the Thesis: October ۲۰۰۹
<p>Abstract: The point that is considerable at the present research is the governmental pathology, particularly, the religious government in the view of Imam Khomeini that there are two aims in it, the theoretical view, i.e. the knowledg of the government and its harms, and practical view, i.e. the attempt to know and identify the risks and harms of Islamic government and alarming and preventing from these risks and damages in Imam Khomeini's view. Among these, the main question is that what is Imam Khomeini's view as a thinker and the founder of the specific governmental system that named Islamic Republic about damages and governmental threats, in the general concept? Therefore, as assumed that government in Imam Khomeini's view is a phenomenon that deals with human's freedom and determination and we considered it with many risks and damages that threaten it. Thus, as there are various of data and no specific categories for that, we used Abraham Kaplan the Loical method of reconstruction that at the first step the investigation of logical structure and justification of a phenomena is considered and then the data placed in those structures based on determined approach. In this manner, the method that the governmental pathology is divided to three parts of conceptual, structural (political) and functional parts.</p> <p>Based on the investigations that were done, it can be concluded that Imam Khomeini not only can provide a kind of government named Islamic Republic as the best governmental form that is based on Divine Rules, along with people's wants, determination and choice, it has notes and predictions in all religious, cultural, political, economical, and military fields and domains for emerging the pathologies in government. The harms that can slow down the movement of government toward its aims or can deviate it from its direction, demolish it and finally collapse it.</p> <p>In damages pathology, the conceptual form is shaking the general trust and weakens the people's belief. Therefore, it has an important role, because it separates people that are the main supporter and follower of the government and makes the government to be unstable and collapsed. The other type of paths is Structural (Political) that it deviates to two parts: the legal structure and actual structure. Among the legal structure harms the most important part of them is the useless point of political structure that collapses the legitimacy of the government and is the terrible damages. The functional harms are like presenting the vice versa feature (illusion) of Islam, cultural dependency, the class differentiation, disordering in Military forces in the frame of four dominants of Religion, Culture, Economy and Military. These harms causes a kind of generalized thought cynicism and dangerous mentality based on Islam inability to govern the country and involvement at political affairs.</p> <p>Key Words: government, harm, pathology, governmental pathology, Islamic Republic, Political Thought, Imam Khomeini.</p>

الموجز

مهد البحوث للامام الخميني و ثوره الاسلاميه

المقطع الدراسي: الماجستير
القسم الدراسي : الفكر السياسي في الاسلام
عنوان الرسالة: علم الاعاهات الدوليه في الفكرالسياسي للامام الخميني(ره)
الإسم و الكنية الطالب: علي پژمان
الاستاذ الدليل: السيد الدكتور محمد حسين جمشیدی
الاستاذ المستشار: السيد الدكتور يحيى فوزی
التاريخ المباشرة الرسالة: رجب ١٤٢٧
التاريخ الإنقضاء الرسالة: ذى الحجة ١٤٣٠
<p>الموجز : تكون مسئلة مهمة في هذا الرساله ، علم الاعاهات الدوليه في الفكر السياسي لامام الخميني(ره) و حكومة الدينيه من منظره و يكون قابل لعناية فيها هدفين، يعني معرفة الحكومة و عاهاتها و عمل بمعنى محاولة لمعرفة الخطرات و الدودات الحكومة الإسلامية و التنبيه و الممانعة من هذه الاعاهات من المنظر الإمام الخميني.في هذه البحث تكون المسئلة الرئيسى،ماذا المنظر الإمام الخميني بعنوان ذو تدبير و مؤسس الحكومة الإسلامية حول الموضوع الاعاهات و التوعيدات الحكومة_ في معنى العام.إذن نحن نبحت بهذا الفرض الذى يرتبط الحكومة بفكرة و الإرادة الإنسان في الفكر الإمام الخميني و يهددها الخطرات و العاهات المختلفة.بالنتيجة مع العناية بالتنوع البيانات و عدم الإدراك الخاص نحن نستعمل طريقة التجديد أبراهام كابلان، يتعين في البداية هذه الطريقة البناء المنطقي المورد العناية لبحث و تبين الظاهرة واحدة.ثم تتمكن الإطلاعات على الأساس الطريقة الخاصة في تلك البناء.نحن نقدم بهذه الطريقة بالإنقسام العاهات الحكومة من المنظر الإمام الخميني في ثلاث قسامات.</p> <p>نحن نتيج مع البحث المذكور، الإمام(ره) في نطاق الإرائة قسم من الحكومة بإسم الجمهوريه الإسلامية بعنوان أحسن الصورة الحكومة بناء على قواعد الإلهي، مع الإرادة و الإختيار الانسان، قد يذكر في كل الحوزات نحو الحوزه الدينيه، الثقافيه، السياسيه، الإقتصاديه، و النظاميه الرابط بأمراض في هذه الحكومة .الأعاهات الذين يستطيعون أن يدلل الحكومة بسمت اهدافها أو ينحرفونها من الطريقه و ينهدمونها في النهايه.في الإنقسام الأعاهات، يكون نوع المعنایی، تزعزا في الإعتماد العامه و الإضعاف الإعتمادات العامه.بالنتيجة يتزعزع الأساس المعرفه و الايمان، و العامه في النظام و هو مهمه كثيرا من هذه المنظر و يتفرق العموم من الرصيد اعمال الحكومة.و هو مسبب التزعزع و الإنهدام.الاعاهات الاخرى هو الاعاهات السياسى، و هذا المرض يقتسم بقسمين .احديهما بناء الحقيقى و الاخرى بناء الحقوقي.و يكون اهمها في بين هذا الاعاهات نوع الحقوقي يسبب عدم الاقتدار الحكومة و بناء السياسى يسبب الزوال الحكومة.الاعاهات العمليه نحو ارائة الصورة العكس من الاسلام و اتصال الثقافى و الفاصله الطبقاتى و عدم النظم في قواه المسلحه في الحوزات الرابعه الدينيه والثقافيه و الاقتصاديه و النظاميه.يسبب هذا الاعاهات بالمستطير الفكر العامه و الافكار الخطير بنائها على استيصال الاسلام في الادارة المملكه و دخاله في الامور السياسيه.</p> <p>المفردات الرئيسيه :الحكومة ، الاعاهه ،علم الاعاهات ،علم الاعاهات الحكوميه ،الجمهوريه الاسلاميه،الفكرالسياسى ،الامام الخميني.</p>

فهرست اجمالی

مقدمه : طرح پژوهش	۲
فصل اول) چارچوب نظری	۱۴
بخش اول : حکومت	۱۵
بخش دوم : آسیب شناسی حکومت :	۳۹
فصل دوم: پیشینه تاریخی موضوع	۶۱
بخش اول) اندیشمندان غرب :	۶۱
بخش دوم) اندیشمندان اسلامی:	۹۱
فصل سوم) حکومت در اندیشه سیاسی امام خمینی(ره)	۱۱۹
فصل چهارم) آسیب شناسی حکومت در اندیشه سیاسی امام خمینی(ره)	۱۷۷
بخش اول) آسیبهای معنایی	۱۸۰
بخش دوم) آسیب های ساختاری (سیاسی):	۲۰۵
بخش سوم) آسیب های کارکردی:	۲۵۷
نتیجه گیری	۲۸۷
فهرست منابع	۲۹۲

فهرست تفصیلی

مقدمه : طرح پژوهش	۲
الف) طرح مسئله :	۲
ب) هدف طرح :	۲
ج) ضرورت و اهمیت موضوع:	۳
د) سؤال اصلی و سؤالات فرعی پژوهش:	۳
- سؤالات فرعی:	۳
ه) پیش فرضها:	۳
و) فرضیه های اصلی و فرعی پژوهش:	۴
ز) قلمرو پژوهش (زمانی، مکانی، موضوعی) :	۴
ح) تعریف مفاهیم :	۴
۱- آسیب شناسی :	۴
۲- حکومت :	۵
الف) مفهوم اصطلاحی حکومت:	۵
ب) ماهیت حکومت:	۷
۳-آسیب شناسی حکومت:	۸
۴- اندیشه سیاسی (Political thought) :	۸
ط) پیشینه و سوابق پژوهش موضوع و جنبه های جدید این پژوهش:	۹
ی) روش پژوهش (روش گردآوری داده ها و روش تجزیه و تحلیل آنها) :	۱۰
ک) سازماندهی اولیه پژوهش :	۱۱
فصل اول) چارچوب نظری	۱۴
مقدمه	۱۴
بخش اول : حکومت	۱۵
۱-تعریف و ماهیت حکومت:	۱۵

الف- معنای لغوی حکومت:	۱۵
ب- معنای اصطلاحی حکومت	۱۵
۲- ضرورت حکومت:	۱۷
۳- انواع و اشکال حکومت :	۱۹
۴- اهداف و جهت گیریهای حکومت :	۲۰
الف- توسعه انسانی:	۲۰
ب- تربیت جامعه:	۲۱
ج- تمدن سازی:	۲۲
د- بسط عدالت:	۲۲
ه- امنیت و سامان اجتماعی:	۲۳
و- رفاه:	۲۴
۵- کارکرد های حکومت	۲۴
الف- اجرای قانون:	۲۴
ب- تأمین آزادی های عمومی:	۲۵
ج- تحقق عدالت اجتماعی:	۲۶
د- برقراری نظم عمومی:	۲۷
ه- علم آموزی:	۲۷
۶- ساختار حکومت	۲۸
الف-قوای سه گانه:	۲۸
(۱) قوه مقننه:	۲۹
(۲) قوه مجریه	۲۹
(۳) قوه قضائیه	۳۱
ب-شوراها:	۳۲
۷- الزامات حکومت	۳۴
الف-مشروعیت :	۳۴
ب- مقبولیت:	۳۵
ج-مشارکت:	۳۵

۳۶	د- چرخش قدرت:
۳۷	ه- نصیح و نظارت مردمی :
۳۸	و- دین:
۳۸	ز- اخلاق:
۳۹	ح- آسیب شناسی:
۳۹	بخش دوم : آسیب شناسی حکومت :
۴۰	۱-تعریف و ماهیت آسیب شناسی حکومت:
۴۱	۲- ضرورت بحث آسیب شناسی حکومت:
۴۲	۳- شرایط آسیب شناسی:
۴۴	۴- معیارهای آسیب شناسی
۴۵	۵ - آسیب های حکومت
۴۵	الف- آسیبهایی مرتبط با اهداف حکومت:
۴۷	ب- آسیبهایی مرتبط با کارکرد های حکومت:
۴۸	ج- آسیبهایی مرتبط با ساختار حکومت :
۴۹	د- آسیبهایی مرتبط با الزامات حکومت:
۵۰	۶- روش های بررسی و طبقه بندی آسیب شناسی
۵۵	۷-تقسیم بندی آسیب ها:
۵۸	-جمع بندی
۶۱	فصل دوم: پیشینه تاریخی موضوع
۶۱	بخش اول) اندیشمندان غرب
۶۱	مقدمه:
۶۲	۱- افلاطون :
۶۲	الف-حکومت:
۶۳	ب-حکومت مطلوب:
۶۵	ج-آسیب شناسی حکومت:
۶۶	۱) قدرت طلبی

۶۶	۲) فقر و اختلاف طبقاتی.....
۶۶	۳) زراندوزی و استثمار مردم :.....
۶۷	۴) دوری از خرد و حکمت:.....
۶۸	۵) توده ای بودن جامعه و فقدان سامان مدنی:.....
۶۸	۶) استبداد:.....
۶۹	۷) خروج از عدالت:.....
۶۹	۲- ارسطو :.....
۷۱	الف-انواع حکومت:.....
۷۲	ب-حکومت مطلوب:.....
۷۴	ج-آسیب شناسی حکومت:.....
۷۴	۱)آسیب های سیاسی:.....
۷۶	۲)آسیب های اقتصادی:.....
۷۶	۳)آسیب های اجتماعی:.....
۷۸	۳- متسکیو :.....
۷۸	الف-حکومت:.....
۷۹	ب-اشکال حکومت:.....
۷۹	ج-حکومت مطلوب:.....
۸۱	د-آسیب شناسی حکومت:.....
۸۵	۴- مارکس :.....
۸۵	الف-حکومت :.....
۸۷	ج-آسیب شناسی و زوال حکومت :.....
۹۰	جمع بندی.....
۹۱	بخش دوم) اندیشمندان اسلامی:.....
۹۱	مقدمه :.....
۹۱	۱- فارابی :.....
۹۱	الف-حکومت.....
۹۲	ب-انواع حکومت:.....

۹۳ (۱) حکومت فاضله
۹۳ (۲) حکومت غیر فاضله
۹۳ ج-حکومت مطلوب:
۹۴ (۱) حکومت مطلوب فردی:
۹۴ الف)رئیس اول :
۹۵ ب)ریاست تابعه مماثل:
۹۵ ج)ریاست سنت:
۹۶ (۲) حکومت‌های مطلوب جمعی:
۹۶ الف)رؤسای سنت :
۹۶ ب)روسای افاضل:
۹۶ د-آسیب شناسی حکومت:
۱۰۱ ۲- ابن خلدون :
۱۰۱ الف-مفاهیم مرتبط با حکومت در اندیشه ابن خلدون:
۱۰۳ ب-حکومت از دیدگاه ابن خلدون:
۱۰۴ ج-انواع حکومت:
۱۰۵ د-حکومت مطلوب:
۱۰۵ ه-آسیب شناسی حکومت:
۱۱۰ ۳- شهید محمد باقر صدر :
۱۱۰ الف- حکومت:
۱۱۱ ب-حکومت مطلوب:
۱۱۲ ج-آسیب شناسی حکومت:
۱۱۷ - جمع بندی
۱۱۹ فصل سوم) حکومت در اندیشه سیاسی امام خمینی(ره)
۱۱۹ مقدمه :
۱۲۰ ۱- تعریف و ماهیت حکومت در اندیشه سیاسی امام خمینی:
۱۲۲ ۲- ضرورت حکومت:
۱۲۶ ۳- اشکال حکومت:

الف- حکومت های نامطلوب از دیدگاه امام خمینی (ره):	۱۲۷
ب- شکل های حکومتی نسبتاً مطلوب از دیدگاه امام خمینی :	۱۲۸
۴- اهداف و جهت گیری های حکومت:	۱۲۹
الف- گسترش توحید در عالم:	۱۳۰
ب- بسط عدالت:	۱۳۰
ج- تربیت و سعادت بشر:	۱۳۱
د- توسعه انسانی:	۱۳۴
ه- تمدن سازی:	۱۳۷
و- امنیت و سامان اجتماعی	۱۳۹
ز- رفاه	۱۴۰
۵- کارکردهای حکومت :	۱۴۱
الف- اجرای قانون :	۱۴۲
ب- اجرای عدالت اجتماعی :	۱۴۳
ج- تامین آزادی های عمومی :	۱۴۵
د- برقراری نظم عمومی :	۱۴۹
ه- آموزش :	۱۵۰
۶. ساختار حکومت:	۱۵۲
الف- رهبری :	۱۵۲
ب - قوای سه گانه :	۱۵۳
ج- شورای نگهبان:	۱۵۶
د-مجمع تشخیص مصلحت نظام:	۱۵۷
ه-نیروهای مسلح:	۱۵۹
و- مجلس خبرگان رهبری:	۱۶۰
ز-شوراهای اسلامی شهر و روستا:	۱۶۱
۷. الزامات حکومت:	۱۶۲
الف- مشروعیت:	۱۶۲
ب- مشارکت:	۱۶۸

ج- چرخش قدرت :.....	۱۷۰
د-نصح و نظارت مردمی	۱۷۱
ه- دین	۱۷۲
و-اخلاق	۱۷۳
فصل چهارم) آسیب شناسی حکومت در اندیشه سیاسی امام خمینی(ره)	
مقدمه	۱۷۷
۱-حکومت اسلامی بعنوان یک گفتمان:.....	۱۷۷
۲- ابعاد گفتمان حکومت اسلامی:	۱۷۸
بخش اول) آسیبهای معنایی	
۱- ضعف و انحطاط ایدئولوژی:.....	۱۸۰
الف - کفران نعمت اسلام:.....	۱۸۰
ب - اسلام سختگیر بجای اسلام مدارا :.....	۱۸۱
ج - جایگزینی اسلام امریکایی بجای اسلام ناب محمدی (ص):.....	۱۸۲
نکته مهم :	۱۸۳
د - عدول از خط حمایت از محرومین و مستضعفین :	۱۸۵
ه - بی تفاوتی در مقابله با استکبار:	۱۸۷
و - بی تفاوتی به سرنوشت کشورهای مسلمان و فلسطین:	۱۸۸
ز-بازگشت به گذشته:	۱۸۹
۲- زوال اعتماد:.....	۱۹۲
الف - فقدان رابطه نزدیک با مردم:.....	۱۹۲
ب - اشتباهات مسئولین نظام:	۱۹۴
ج - تخریب یکدیگر:	۱۹۴
د - نادیده گرفتن دستاوردهای نظام:.....	۱۹۵
هـ ناتوانی در حل مشکلات معیشتی:	۱۹۵
۳- زوال معنویت و اخلاق:	۱۹۶
الف- هوای نفس:.....	۱۹۷
ب- لغزشها و دنیاگرایی:	۱۹۸

ج- بی تعهدی :.....	۱۹۹
د- کمرنگ شدن روحیه جهادی:.....	۲۰۰
ه-علم بدون تهذیب:.....	۲۰۱
و- آسیب های اخلاقی مسئولین:.....	۲۰۳
بخش دوم) آسیب های ساختاری (سیاسی) :.....	۲۰۵
۱- آسیب های ساختار حقوقی نظام.....	۲۰۵
الف - آسیب های کلی نظام :.....	۲۰۵
۱) آسیب های داخلی نظام.....	۲۰۵
الف) نا کار آمدی :.....	۲۰۶
ب)زوال مشروعیت :.....	۲۰۷
ج) جدایی دین از سیاست :.....	۲۰۹
د) ارائه چهره خشن از نظام :.....	۲۱۲
ه) منزوی نمودن پیشکسوتان انقلاب :.....	۲۱۳
و)خستگی و کنار کشیدن نیرو های انقلابی :.....	۲۱۴
۲)آسیب های خارجی نظام:.....	۲۱۵
الف)عدول از سیاست نه شرقی نه غربی:.....	۲۱۵
ب) عدول از اصل دعوت یا صدور انقلاب :.....	۲۱۷
ج) ما جراجویی در سیاست بین المللی:.....	۲۱۸
د) سازش با استکبار :.....	۲۱۹
ه)پذیرش نفوذ و دخالت بیگانگان در کشور:.....	۲۲۰
و) برقراری رابطه غیر عادلانه با دیگر کشور ها :.....	۲۲۱
ب- آسیب ها در نهاد های زیر مجموعه نظام :.....	۲۲۲
۱)ولایت فقیه :.....	۲۲۲
۲)قوه مجریه :.....	۲۲۳
۳) قوه مقننه :.....	۲۲۴
۴)قوه ی قضائیه :.....	۲۲۶
۵) مجلس خبرگان رهبری :.....	۲۲۷

۲۲۸	شورای نگهبان :
۲۲۹	مجمع تشخیص مصلحت نظام :
۲۳۱	صدا و سیما :
۲۳۳	نیرو های مسلح :
۲۳۶	شوراهای شهر و روستا :
۲۳۸	ج- آسیبها در روابط بین نهادهای نظام:
۲۳۸	۱) اختلاف بین نهادها:
۲۴۰	۲) تضعیف یکدیگر:
۲۴۱	۳) دخالت در حیطه یکدیگر:
۲۴۲	۲- آسیبهای ساختاری حقیقی (شخصی) نظام:
۲۴۲	الف - ولی فقیه(رهبر):
۲۴۳	۱) دیکتاتوری و استبداد:
۲۴۴	۲) انحراف:
۲۴۵	۳) عدم پذیرش انتقاد:
۲۴۷	۵) تخلف از قانون:
۲۴۸	۶) ظلم و گناه:
۲۴۹	ب) رئیس جمهور:
۲۵۱	ج) وزیران:
۲۵۲	د) نمایندگان مجلس:
۲۵۴	ه) رئیس شورای عالی قضایی و قضات:
۲۵۵	و) فقهای شورای نگهبان:
۲۵۵	ز) فقهای خبرگان رهبری:
۲۵۷	بخش سوم) آسیب های کارکردی:
۲۵۷	۱- آسیب های دینی:
۲۵۷	الف- اسلام منهای روحانیت:
۲۵۸	ب- اشتباهات روحانیت:
۲۵۸	۱) رفتارهای خلاف اسلام:

۲۵۹	اختلاف میان روحانی ها و علمای دین:
۲۵۹	تجملات و دنیا گرایی:
۲۶۰	امانت ندانستن اسلام و نظام:
۲۶۱	روحانی نماها:
۲۶۲	ج- ارائه چهره وارونه از اسلام:
۲۶۲	د- اهانت به مراجع، اندیشمندان، عالمان و بزرگان دین و سیاست:
۲۶۳	ه- تقدس مآبی:
۲۶۴	و- اختلاف میان شیعه و سنی:
۲۶۵	۲- آسیب های فرهنگی :
۲۶۶	الف- وابستگی فرهنگی:
۲۶۷	ب- تعلیم و تربیت ناصحیح:
۲۶۸	ج- وابستگی دانشگاهها:
۲۶۹	د- مطبوعات منحرف:
۲۷۰	ه- هنر مبتذل:
۲۷۱	۳- آسیبهای اقتصادی:
۲۷۱	الف- وابستگی اقتصادی:
۲۷۲	ب- گسترش اقتصاد دولتی و نادیده گرفتن اقتصاد تعاونی و خصوصی:
۲۷۳	ج- فاصله ی طبقاتی:
۲۷۴	د- بی توجهی به کشاورزی:
۲۷۵	ه- کم کاری و بیکاری:
۲۷۶	و- احتکار و گرانفروشی:
۲۷۷	ز- ربا و آفات سیستم بانکداری:
۲۷۸	ح- قاچاق:
۲۷۹	۶- آسیب های نظامی :
۲۷۹	الف- بی نظمی در قوای مسلح:
۲۷۹	ب- نافرمانی از فرماندهان:
۲۸۰	ج- سستی ایمان و انگیزه های معنوی:

د- بی توجهی به تقویت بنیه دفاعی کشور : ۲۸۱

ه- عدم همکاری میان نیروهای مسلح : ۲۸۱

و- بی توجهی به مردم و از دست دادن محبوبیت مردمی : ۲۸۲

ز- وابستگی به بیگانگان: ۲۸۳

ح-تاسیس پایگاههای نظامی: ۲۸۴

ط- حضور بیگانگان در منطقه : ۲۸۵

نتیجه گیری ۲۸۷

فهرست منابع ۲۹۲